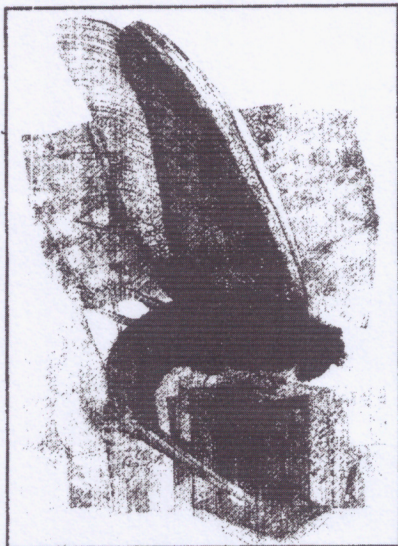

VIRTUOZNI CRTAČKI INSEKTARIJ DANIELA BUTALE U STUDIJU MUZEJA »MIMARA«

LETAČI NOVE STVARNOSTI

ZAGREB — Na vrhunske crtače koji su na ekspedicijama i znanstvenim putovanjima po Južnoj Africi i Americi u 19. stoljeću pratili istraživače, crtajući biljne i životinjske vrste nepoznatog svijeta, objavljujući ih kasnije u brojnim atlasima — podsjetio je povjesničar umjetnosti Darko Schneider otvarajući u Studiju Muzeja »Mimara« izložbu akademskog slikara Daniela Butale, čijoj se crtačkoj vještini divimo više od tri desetljeća.

Vrsni crtač koji je počeo s generacijom Šiška, Dubravke Babić, Koydla, Stahova... preobrazio je naš doživljaj svijeta koji postaje njegovom preokupativnom temom, svijeta malih letača, opnokrilaca, vilinih konjica, leptira ili pak riba i bilja, čiju prirodu mijenja golemim crtačkim uvećanjem do novih značenja. Na jedno od njih podsjeća i Schneider, otkrivajući u Butalinu insektariju egzaktnost fantastike o kojoj mašta Hollywood producirajući filmove s kukcolikim bicima nadnaravnih dimenzija i namjera u odno-

Daniel Butala: »Posljednji ratnik«, 2000, tuš, pero, keramička olovka, akvarel (140x90 cm)

su na svijet u kojem se čovjek sve manje osjeća gospodarom.

Gusto crtežno tkivo akrilnom bojom, akvarelom ili pastelom dovedeno do pojma slikocrteža, kako ga naziva autor Butaline monografije Vlado Bužančić, svakako dovodi u pitanje perceptivnu kolotečinu, oblikujući, međutim, svijet čija ljepota nadmašuje hororične asocijacije. U Butalinu crtačkome opservatoriju kritika je rano uočila važno doživljajno uporište: predumišljeno autorovo povezivanje svijeta prirode i tehnike u crtežima koji će jasno sugerirati »organsko porijeklo organizacije mehaničkog svijeta«, opnokrilca (ili ribu) doživljenog i interpretiranog kao tehno mehanizam, što u takvim uvećanjima i nije pjesnička interpretacija. U svijetu nove egzaktnosti koja odavno nadmašuje ustaljeni materijalni poredak stvari, Butalin doživljaj postaje stvarnosnim kao što se i mnogi SF-primjeri neočekivano pokazuju realitetom u budućnosti do koje se, uostalom, sve brže stiže.

A. Lendvaj